

Motion: Hållbara lärare i hållbar skola

Lärarbrist är ett växande problem i Sverige. En orsak är avhopp från läraryrket. Skälen för att sluta varierar, men forskning visar att de arbetsrelaterade skälen består av upplevelse av förlorad kontroll, stress samt lägre status för läraryrket. Idag upplever lärare att deras professionella kunskap och auktoritet ersatts av politiska krav och kommunala behov. Lärare upplever också att deras arbete i hög grad handlar om administrativa uppgifter något som inverkar menligt på undervisningens bekostnad.

Lärares stress kan sammanfattas som minskade möjligheter för avkoppling och yrkesutveckling, samt en känsla av ständigt för hög arbetsbörda. Lärare är en yrkesgrupp med mycket hög nivå av långtidssjukskrivning. Läraryrkets sedan 60-talet sänkta status har på försök åtgärdats genom legitimering, löneyft och förstelärarreform. De två senare reformerna har snarare lett till splittring inom lärarkollektivet och därmed kanske även ökat stress och missnöje med arbetssituationen.

För att motverka att upplevelser som de ovan beskrivna ska uppstå eller förstärkas bland lärare i Ystad ges här tre förslag för att främja lärares professionalitet, känsla av kontroll och minskad stress. För det första att kommunen låter undersöka vad lärarna säger om den ovan beskrivna problematiken, samt vilka förslag de har för att motverka densamma. För det andra att lärare, som grupp, under ett läsår på försök får kontroll över arbetsplatsförlagd tid och förtroendearbetstid. Dessutom att kommunen på gymnasienivå endast genomför de obligatoriska delarna av nationella proven.

Det främsta skälet till förslaget är att motverka att lärare slutar på grund av arbetsrelaterade orsaker som stress, utmattningssyndrom, vantrivsel eller dylikt. Ett andra skäl är att göra Ystad kommun till en attraktiv arbetsplats inom utbildningsområdet. För det tredje finns det skäl att tro att förändringen också skulle förbättra elevernas resultat och trivsel.

Vänsterpartiet har under lång tid drivit kravet om sex timmars arbetsdag inom vård- och omsorgsområdet. Detta är en variant för skolområdet i syfte att minska problem med sjukskrivningar, stress, brist på återhämtning inom skolområdet. Försöket bör utvärderas av följeforskare och ska bygga på frivillighet bland arbetsplatserna.

Vänsterpartiet yrkar

- att en undersökning genomförs för att få kunskap om lärares upplevelser och syn på vad som tar tid från undervisning och planering av verksamheten.
- att försöksverksamhet görs där lärarkollektiv på skolor får kontroll över all tid utom den som är schemalagd för undervisning och för personalmöten.
- att arbetsplatserna själva får ansöka om medverkan i försöket.
- att försöksverksamheten följs och utvärderas av följeforskare.
- att endast de obligatoriska nationella proven för gymnasiet genomförs.

Jonas Pettersson
Vänsterpartiet